ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1998

Vyhlásené: 18.03.1998 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

70

ZÁKON

z 11. februára 1998

o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1
Predmet úpravy

Tento zákon ustanovuje

a) podmienky podnikania v elektroenergetike, plynárenstve a zásobovaní teplom (ďalej len „energetické odvetvia“),

b) práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb, ktoré podnikajú v energetických odvetviach,

c) práva a povinnosti odberateľov elektriny, plynu a tepla,

d) obmedzujúce opatrenia v stavoch núdze a pri predchádzaní stavom núdze v energetických odvetviach,

e) štátnu reguláciu v energetike,

f) dozor nad dodržiavaním tohto zákona.

§ 2
Predmet podnikania

(1) Predmetom podnikania[1]) v energetických odvetviach je výroba, výkup a rozvod elektriny, plynu a tepla, tranzit elektriny a plynu.

(2) Rozvodom elektriny, plynu alebo tepla sa podľa tohto zákona rozumie prenos, preprava, distribúcia elektriny, plynu alebo tepla a predaj elektriny, plynu alebo tepla fyzickým osobám alebo právnickým osobám. Rozvodom plynu sa rozumie aj podzemné skladovanie plynu.

§ 3
Licencia

(1) Podnikať v energetických odvetviach možno len na základe licencie udelenej Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá spĺňa podmienky podľa všeobecných predpisov o podnikaní[2]) a tohto zákona.

(2) Ministerstvo udeľuje licenciu na

a) výrobu, výkup, tranzit a rozvod elektriny,

b) výrobu, výkup, tranzit a rozvod plynu,

c) výrobu, výkup a rozvod tepla.

(3) Ministerstvo môže licenciu podľa odseku 2 udeliť jednotlivo na každú činnosť alebo na viac činností v príslušnom energetickom odvetví alebo na jednu alebo na viac činností v niekoľkých energetických odvetviach. Držiteľom licencie na výkup elektriny, plynu alebo tepla môže byť len držiteľ licencie na rozvod elektriny, plynu alebo tepla, a to na území vymedzenom licenciou.

(4) Licencia sa udeľuje na určitú dobu, najmenej na obdobie 20 rokov.

§ 4
Podmienky na udelenie licencie

(1) Podmienky na udelenie licencie fyzickej osobe sú:

a) vek najmenej 21 rokov,

b) spôsobilosť na právne úkony,

c) trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,

d) odborná spôsobilosť žiadateľa v príslušnom energetickom odvetví alebo zodpovedného zástupcu (§ 5),

e) súlad požadovaného predmetu podnikania s energetickou politikou Slovenskej republiky (ďalej len „energetická politika“).

(2) Podmienky na udelenie licencie právnickej osobe sú:

a) sídlo na území Slovenskej republiky,

b) ustanovenie zodpovedného zástupcu, ktorý má odbornú spôsobilosť v príslušnom energetickom odvetví,

c) súlad požadovaného predmetu podnikania s energetickou politikou.

(3) Žiadateľ o udelenie licencie je povinný preukázať technické a materiálne predpoklady na vykonávanie podnikateľskej činnosti v požadovanom energetickom odvetví.

(4) Žiadateľ o udelenie licencie na podnikanie vo výrobe elektriny a tepla v jadrových elektrárňach musí okrem splnenia podmienok uvedených v odsekoch 1 až 3 preukázať aj finančné krytie svojej zodpovednosti za jadrovú škodu[3]) a spôsob finančného zabezpečenia likvidácie jadrovoenergetických zariadení, nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a nakladania s rádioaktívnymi odpadmi.[4])

(5) Na udelenie licencie na podnikanie vo výrobe elektriny a tepla v jadrových elektrárňach sa vyžaduje súhlas Úradu jadrového dozoru Slovenskej republiky.

(6) Odbornú spôsobilosť preukazuje žiadateľ o udelenie licencie alebo ním ustanovený zodpovedný zástupca osvedčením o odbornej spôsobilosti.

(7) Podmienkou na udelenie osvedčenia o odbornej spôsobilosti je úspešné vykonanie skúšky pred skúšobnou komisiou ustanovenou ministerstvom podľa tohto zákona a splnenie požiadavky vzdelania a požiadavky na odbornú prax, ktoré sa preukazujú dokladom

a) o ukončení úplného stredného odborného vzdelania príslušného technického zamerania a o vykonaní päťročnej odbornej praxe alebo

b) o ukončení úplného stredného vzdelania s pomaturitným štúdiom príslušného technického zamerania a o vykonaní päťročnej odbornej praxe, alebo

c) o ukončení vysokoškolského vzdelania príslušného technického zamerania a o vykonaní trojročnej odbornej praxe, alebo

d) o ukončení bakalárskeho štúdia príslušného technického zamerania a o vykonaní štvorročnej odbornej praxe v príslušnom energetickom odvetví.

(8) Podrobnosti o kvalifikačných predpokladoch, výučbe a rozsahu skúšky odbornej spôsobilosti, zriaďovaní a činnosti skúšobných komisií a o osvedčeniach o odbornej spôsobilosti na podnikanie v energetických odvetviach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 5
Zodpovedný zástupca

(1) Zodpovedným zástupcom sa podľa tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá zodpovedá za odborné prevádzkovanie podnikateľskej činnosti podľa tohto zákona a predpisov vydaných na jeho základe.

(2) Zodpovedný zástupca musí mať odbornú spôsobilosť.

(3) Funkciu zodpovedného zástupcu možno vykonávať len pre jednu fyzickú osobu alebo pre jednu právnickú osobu.

(4) Zodpovedným zástupcom právnickej osoby nemôže byť člen dozornej rady alebo iného kontrolného orgánu tejto právnickej osoby.

(5) Ak zodpovedný zástupca prestane v priebehu podnikateľskej činnosti vykonávať svoju funkciu, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je držiteľom licencie na podnikanie v energetických odvetviach, je povinná do 15 dní ustanoviť nového zodpovedného zástupcu a bezodkladne to oznámiť ministerstvu.

(6) Práva a povinnosti fyzických osôb konajúcich v mene právnickej osoby podľa všeobecných predpisov o podnikaní[5]) nie sú týmto zákonom dotknuté.

§ 6
Žiadosť o udelenie licencie

(1) V žiadosti o udelenie licencie fyzická osoba uvedie

a) meno a priezvisko, rodné číslo, trvalý pobyt, odbornú spôsobilosť,

b) predmet, miesto a rozsah podnikania, pri podnikaní v oblasti rozvodu energie aj vymedzené územie,

c) obchodné meno a identifikačné číslo organizácie (IČO), ak bolo pridelené,

d) dobu, na ktorú sa požaduje udeliť licenciu,

e) zodpovedného zástupcu a údaje o ňom podľa písmena a), ak žiadateľ nemá odbornú spôsobilosť.

(2) K žiadosti o udelenie licencie fyzická osoba pripojí

a) osvedčenie o odbornej spôsobilosti žiadateľa, alebo

b) ak žiadateľ nemá odbornú spôsobilosť, osvedčenie o odbornej spôsobilosti zodpovedného zástupcu.

(3) V žiadosti o udelenie licencie právnická osoba uvedie

a) obchodné meno, právnu formu a sídlo právnickej osoby,

b) predmet, miesto a rozsah podnikania; pri podnikaní v oblasti rozvodu energie aj vymedzené územie,

c) identifikačné číslo organizácie (IČO), ak už bolo pridelené,

d) meno, priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt zodpovedného zástupcu,

e) meno, priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt konateľa alebo iného štatutárneho orgánu právnickej osoby,

f) dobu, na ktorú sa požaduje udeliť licenciu.

(4) K žiadosti o udelenie licencie právnická osoba pripojí

a) osvedčenie o odbornej spôsobilosti zodpovedného zástupcu,

b) overenú kópiu zmluvy alebo listiny o založení právnickej osoby; ak už bola zapísaná v obchodnom registri, tak výpis z obchodného registra nie starší ako tri mesiace.

(5) Fyzická osoba a právnická osoba k žiadosti o udelenie licencie pripoja

a) preukázanie materiálneho a technického zabezpečenia predmetu podnikania, na ktorý má byť udelená licencia,

b) preukázanie finančnej záruky na úhradu jadrovej škody a finančného zabezpečenia vyraďovania jadrových zariadení, ukladania rádioaktívnych odpadov a vyhoretého jadrového paliva, ak má byť udelená licencia na podnikanie vo výrobe elektriny a tepla v jadrových elektrárňach.

(6) Podrobnosti o náležitostiach žiadosti o udelenie licencie na podnikanie v energetických odvetviach ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 7
Udelenie licencie

(1) Ministerstvo rozhodne o udelení licencie, ak sú splnené podmienky a požiadavky uvedené v § 4 a žiadosť obsahuje náležitosti uvedené v § 6. Lehota na vydanie rozhodnutia je tri mesiace odo dňa doručenia žiadosti ministerstvu.

(2) Rozhodnutie o udelení licencie obsahuje najmä

a) obchodné meno a trvalý pobyt fyzickej osoby alebo obchodné meno, právnu formu a sídlo právnickej osoby,

b) predmet, miesto a rozsah podnikania, pri licencii na rozvod energie aj vymedzené územie, v ktorom sa držiteľovi licencie ukladá zásobovacia povinnosť,

c) dobu platnosti licencie vrátane termínu začatia výkonu činnosti podľa udelenej licencie,

d) meno, priezvisko, rodné číslo a trvalý pobyt zodpovedného zástupcu, ak bol ustanovený, a osvedčenie o odbornej spôsobilosti,

e) technické a iné podmienky, za ktorých možno vykonávať činnosti, na ktoré sa licencia udelila.

(3) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej bola udelená licencia na podnikanie v energetickom odvetví (ďalej len „držiteľ licencie“), sa zapisuje do obchodného registra.

§ 8
Zánik licencie

(1) Platnosť licencie zaniká

a) uplynutím doby, na ktorú bola udelená,

b) výmazom držiteľa licencie z obchodného registra,

c) vyhlásením konkurzu a vyrovnania na držiteľa licencie alebo zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu na držiteľa licencie pre nedostatok majetku,

d) rozhodnutím ministerstva o odňatí licencie alebo rozhodnutím ministerstva o zrušení licencie,

e) smrťou fyzickej osoby alebo vyhlásením za mŕtveho.

(2) Ministerstvo môže rozhodnúť o odňatí licencie, ak zistí, že držiteľ licencie

a) prestal spĺňať podmienky udelenia licencie,

b) porušuje závažným spôsobom alebo opakovane predpisy o zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení,[6]) predpisy o jadrovej bezpečnosti jadrových zariadení,[7]) predpisy o ochrane životného prostredia[8]) alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom.

(3) Ministerstvo môže licenciu zrušiť, ak držiteľ licencie nezačal vykonávať podnikateľskú činnosť v termíne určenom v rozhodnutí o udelení licencie alebo ak o jej zrušenie požiada písomne držiteľ licencie; v týchto prípadoch ministerstvo zároveň rozhodne o opatreniach na zabezpečenie plynulosti dodávok energie.

§ 9
Práva a povinnosti držiteľa licencie

(1) Držiteľ licencie, ktorý dodáva energiu podľa uzavretej zmluvy s fyzickou osobou alebo s právnickou osobou, ktorá energiu odoberá (ďalej len „odberateľ“), môže dodávku energie obmedziť alebo prerušiť v nevyhnutnom rozsahu len

a) pri vykonávaní plánovaných rekonštrukcií, opráv, údržby a revízií energetických zariadení,

b) pri stavoch núdze (§ 11) alebo pri činnostiach zamedzujúcich ich vzniku,

c) pri bezprostrednom ohrození života a zdravia osôb a majetku alebo pri likvidácii príčin týchto stavov,

d) pri vzniku a odstraňovaní havárií a porúch na energetických rozvodných zariadeniach a pri poruchách zdroja tepla na dobu nevyhnutnú na nábeh záložného zdroja,

e) pri neoprávnenom odbere energie,

f) pri odbere energie zariadením, ktoré ohrozuje život a zdravie osôb a majetok,

g) ak odberateľ používa pri odbere energie zariadenie, ktoré ovplyvňuje kvalitu energie v neprospech ostatných odberateľov, a nevykonal opatrenia na obmedzenie tohto vplyvu,

h) ak odberateľ v priebehu dvoch po sebe nasledujúcich mesiacov neuhradil v zmluve dohodnuté preddavkové platby nezávisle od toho, za aké obdobie sa platia, prípadne ak v priebehu dvoch mesiacov neuhradil zúčtovanie za spotrebu energie.

(2) Pri obmedzení alebo pri prerušení dodávky energie z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. a) je držiteľ licencie povinný oznámiť odberateľovi a príslušnému dispečingu začiatok a skončenie tohto obmedzenia alebo prerušenia najmenej 30 dní vopred písomne alebo miestne obvyklým spôsobom.

(3) Po odstránení príčin obmedzenia alebo prerušenia dodávok energie uvedených v odseku 1 je držiteľ licencie povinný neodkladne obnoviť dodávku energie.

(4) Ak vznikla odberateľovi škoda pri obmedzení alebo pri prerušení dodávky energie z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. a), odberateľ môže uplatňovať náhradu škody a ušlého zisku voči držiteľovi licencie len vtedy, ak tento nesplnil oznamovaciu povinnosť podľa odseku 2.

(5) Držiteľ licencie môže skončiť dodávku energie odberateľovi, ktorý ani po písomnej výzve neskončil neoprávnený odber.

(6) Držiteľ licencie pri plnení úloh podľa tohto zákona je oprávnený

a) vstupovať na cudzie pozemky a do objektov a zariadení v súvislosti so zriaďovaním, prevádzkou, opravami a údržbou rozvodných zariadení (odsek 8),

b) odstraňovať a okliesňovať stromy a iné porasty ohrozujúce bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky rozvodných zariadení, ak tak po predchádzajúcej výzve neurobil ich vlastník alebo nájomca, alebo správca (ďalej len „vlastník“),

c) zriaďovať a prevádzkovať telekomunikačné zariadenia a telekomunikačné siete na riadenie, meranie, zabezpečovanie a automatizáciu prevádzky elektrizačnej sústavy a plynárenskej sústavy a na prenos súvisiacich informácií,

d) vstupovať v súlade s osobitnými predpismi[9]) na účely zriaďovania, údržby a opráv energetických zariadení, ktoré držiteľ licencie prevádzkuje, do uzavretých priestorov a zariadení slúžiacich na výkon činností a služieb Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Armády Slovenskej republiky, Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Slovenskej informačnej služby a Železníc Slovenskej republiky po ich predchádzajúcom súhlase,

e) vstupovať na pozemky alebo do objektov, v ktorých sú umiestnené osobitné telekomunikačné zariadenia, v rozsahu a spôsobom nevyhnutným na výkon licencovanej činnosti.

(7) Držiteľ licencie pri výkone oprávnení podľa odseku 6 koná vo verejnom záujme.

(8) Držiteľ licencie je povinný pri výkone oprávnení podľa odseku 6 počínať si tak, aby nespôsobil ujmu na právach vlastníkov dotknutých nehnuteľností, a ak sa jej nedá vyhnúť, obmedziť ju na najmenšiu možnú mieru. Vstup na cudzie pozemky musí držiteľ licencie ich vlastníkovi oznámiť 15 dní vopred; to však neplatí, ak ide o vstup na cudzie pozemky z dôvodu havárií a porúch na energetických zariadeniach. Po skončení nevyhnutných pozemných prác je držiteľ licencie povinný uviesť pozemky do predošlého stavu, alebo ak to nie je možné, je povinný uhradiť vlastníkovi pozemku spôsobenú škodu.

(9) Ak vznikne vlastníkovi nehnuteľnosti v dôsledku výkonu práv držiteľa licencie podľa odseku 6 majetková ujma, vznikne mu nárok na náhradu škody, alebo ak bol obmedzený pri obvyklom užívaní nehnuteľností, vznikne mu nárok na primeranú jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti. Nárok na náhradu škody alebo na primeranú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti možno uplatniť u držiteľa licencie, ktorý túto škodu alebo obmedzenie spôsobil, do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o tom poškodený dozvedel, najneskôr však do jedného roka od vzniku škody alebo od núteného obmedzenia užívania nehnuteľnosti, inak právo poškodeného na náhradu škody alebo na primeranú náhradu za nútené obmedzenie užívania nehnuteľnosti zaniká.

(10) Držiteľ licencie je povinný

a) zabezpečiť, aby práce spojené s výkonom licencovanej činnosti, vyžadujúce odbornú spôsobilosť podľa osobitných predpisov[10]) vykonávali len osoby, ktoré sú na túto činnosť odborne spôsobilé,

b) zabezpečiť, aby technické zariadenia používané na výkon licencovanej činnosti spĺňali požiadavky na kvalitu, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení a životné prostredie ustanovené osobitnými predpismi,[6]),[7]) a [8])

c) poskytovať orgánom dozoru na ich požiadanie informácie nevyhnutné na výkon dozoru,

d) umožniť orgánom dozoru vstup do objektov, v ktorých sa vykonáva licencovaná činnosť,

e) poskytovať oprávneným fyzickým osobám a právnickým osobám, ktoré preukážu právom chránený záujem, informácie o umiestnení svojich zariadení na rozvod energie a technické údaje o nich.

(11) Držitelia licencií na výrobu elektriny v elektrárňach na tuhé alebo na kvapalné palivo, na výrobu tepla v teplárňach na tuhé alebo na kvapalné palivo a na rozvod plynu sú povinní držať pohotovostnú zásobu týchto palív v rozsahu, ktorý určí ministerstvo rozhodnutím; toto rozhodnutie doručí ministerstvo aj Správe štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky. Proti tomuto rozhodnutiu ministerstva možno podať rozklad. Podaný rozklad nemá odkladný účinok.

(12) Držiteľ licencie na rozvod energie je ďalej povinný

a) uzavrieť s odberateľom, ktorý spĺňa podmienky podľa tohto zákona a nachádza sa vo vymedzenom zásobovacom území, zmluvu o dodávkach vybraného druhu energie,

b) na území vymedzenom v licencii bezpečne, spoľahlivo a hospodárne zásobovať energiou každého odberateľa, s ktorým má uzavretú zmluvu,

c) prevziať na základe rozhodnutia ministerstva zásobovaciu povinnosť za iného držiteľa licencie, ktorý spôsobil prerušenie alebo obmedzenie dodávok energie v dôsledku zániku licencie (§ 8) alebo v dôsledku stavu núdze (§ 11),

d) poskytovať odberateľom informácie o možnostiach úsporného využívania dodávanej energie a o cenách a tarifách,

e) oznámiť včas odberateľovi výmenu zariadení na meranie energie a na výmenu ho prizvať,

f) uskutočňovať a zverejňovať raz ročne audit účtov.

(13) Držiteľ licencie, ktorý na základe jej udelenia súčasne vykonáva výrobu a rozvod elektriny, plynu alebo tepla, je povinný viesť účtovníctvo, sledovať a kalkulovať celkové ekonomicky oprávnené náklady a primeraný zisk osobitne na výrobu a osobitne na rozvod takto vyrábanej a rozvádzanej elektriny, plynu alebo tepla.

(14) Držiteľ licencie na tranzit elektriny a plynu je povinný umožniť na základe zmluvy a za odplatu každému, kto spĺňa technické podmienky, tranzit elektriny a plynu do tretej krajiny, pokiaľ to umožňujú technické podmienky sústavy energetických zariadení, ktorú prevádzkuje.

(15) Povinnosť držiteľa licencie prevziať za iného držiteľa licencie zásobovaciu povinnosť podľa odseku 12 písm. c) je službou vo verejnom záujme.

(16) Na prevzatie zásobovacej povinnosti podľa odseku 12 písm. c) vydá ministerstvo rozhodnutie na určitú dobu, najdlhšie na jeden rok. Proti tomuto rozhodnutiu môže držiteľ licencie podať rozklad. Podaný rozklad nemá odkladný účinok.

(17) Preukázanú stratu, ktorá vznikla držiteľovi licencie, ktorý prevzal zásobovaciu povinnosť za iného držiteľa licencie na základe rozhodnutia ministerstva podľa odseku 16, uhradí tomuto držiteľovi licencie ministerstvo len v prípade, ak k odňatiu licencie držiteľovi licencie, ktorý mal

pôvodnú zásobovaciu povinnosť, nedošlo z dôvodov uvedených v § 8 ods. 2. V prípade, že došlo k odňatiu licencie podľa § 8 ods. 2, preukázanú stratu uhradí ten, za koho prevzal držiteľ licencie zásobovaciu povinnosť.

(18) Pri styku verejného rozvodu elektriny, plynu a tepla s komunikáciami, vodnými tokmi, nádržami, priehradami, železnicami a inými zariadeniami charakteru líniových stavieb sú vlastníci alebo prevádzkovatelia týchto rozvodných zariadení povinní vykonávať v spolupráci s vlastníkmi alebo s prevádzkovateľmi líniových stavieb dostupné technické opatrenia na zabezpečenie spoľahlivosti a bezpečnosti prevádzky rozvodných zariadení a možnosti ich údržby. Náklady na úhradu týchto opatrení uhradí ten, kto potrebu vykonania týchto opatrení vyvolal, pokiaľ sa nedohodne inak.

§ 10
Štátna regulácia

(1) Účelom štátnej regulácie v energetických odvetviach je vytvárať a podporovať prostredie blízke konkurenčnému prostrediu, chrániť spotrebiteľa, držiteľa licencie a zabezpečovať spoľahlivú, hospodárnu a kvalitnú dodávku energie.

(2) Štátnej regulácii podľa tohto zákona podliehajú fyzické osoby a právnické osoby, ktorým bola udelená licencia podľa § 3.

(3) Štátnu reguláciu v oblasti cien a taríf v energetických odvetviach vykonáva Ministerstvo financií Slovenskej republiky.

(4) Štátnu reguláciu hospodárskej súťaže v energetických odvetviach vykonáva Protimonopolný úrad Slovenskej republiky.

(5) Štátnu reguláciu v oblasti podmienok podnikania v energetických odvetviach vykonáva ministerstvo tak, že

a) predkladá vláde Slovenskej republiky stanoviská na vládne záruky za úvery na rozhodujúce investičné akcie, ktoré majú vplyv na ciele energetickej politiky; tieto stanoviská predkladá po prerokovaní s Ministerstvom financií Slovenskej republiky,

b) posudzuje v spolupráci s Ministerstvom financií Slovenskej republiky investičné akcie v energetických odvetviach s ohľadom na ich efektívne využitie a súlad s energetickou politikou,

c) usmerňuje činnosť držiteľov licencie na udržiavanie funkčného a bezpečného stavu celého energetického systému, efektívneho využitia jeho kapacity, reprodukcie a rozvoja pre potreby národného hospodárstva vrátane potrieb rozhodujúcich investičných akcií, ktoré majú vplyv na ciele energetickej politiky,

d) vydáva predchádzajúci súhlas na výstavbu, rekonštrukciu alebo na zrušenie energetického zariadenia, alebo na zmenu palivovej základne energetického zariadenia v súlade s energetickou politikou,

e) navrhuje Ministerstvu financií Slovenskej republiky ceny, tarify a tarifné podmienky pre jednotlivé druhy energie vrátane ich zmien.[11])

(6) Poverení zamestnanci ministerstva pri výkone štátnej regulácie sú oprávnení

a) vstupovať do objektov a zariadení, v ktorých sa vykonáva licencovaná činnosť,

b) nahliadať do účtovných a súvisiacich dokladov držiteľa licencie a požadovať vysvetlenia k nim.

(7) Zamestnanci ministerstva, ktorí boli poverení vykonávať štátnu reguláciu, sú povinní zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa pri výkone svojej činnosti dozvedeli.

(8) Držitelia licencie sú povinní umožniť zamestnancom ministerstva povereným výkonom štátnej regulácie vstup do objektov a zariadení, v ktorých sa vykonáva licencovaná činnosť, predložiť účtovné a súvisiace doklady a podať požadované informácie a vysvetlenia.

(9) Držitelia licencie

a) na výrobu elektriny v zariadení s celkovým elektrickým výkonom 5 MW a viac,

b) na rozvod elektriny, ktorého ročné dodávky presiahnu 1 TWh v rozsahu napätia 22 kV a viac,

c) na výrobu plynu 34 TJ/rok a viac,

d) na rozvod plynu, ktorého ročné dodávky presiahnu jeden milión m^3 zemného plynu alebo 300 t propán-butánu alebo ich zmesí za rok,

e) na výrobu tepla pri výkone 5 MW tepelných a viac

sú povinní poskytovať ministerstvu údaje potrebné na výkon štátnej regulácie v energetických odvetviach. Podrobnosti o rozsahu údajov, postupe pri ich poskytovaní ministerstvu a o spôsobe kontroly týchto údajov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 11
Stav núdze

(1) Stavom núdze v energetických odvetviach sa rozumie náhly nedostatok alebo hroziaci nedostatok jednotlivých druhov energie v dôsledku

a) mimoriadnych udalostí (živelná pohroma, technologická havária alebo katastrofa)[12]) alebo

b) opatrení štátnych orgánov za brannej pohotovosti štátu, alebo

c) dlhodobého nedostatku zdrojov energie, alebo

d) teroristického činu,

ktoré spôsobili zníženie alebo prerušenie dodávok energie alebo vyradenie z činnosti energetických zariadení na obdobie dlhšie ako 48 hodín na celom území Slovenskej republiky alebo na jeho časti.

(2) Stav núdze vyhlasuje ministerstvo a zverejňuje ho vo verejnoprávnych hromadných oznamovacích prostriedkoch.

(3) Pri stave núdze sú držitelia licencie a odberatelia energie povinní podrobiť sa obmedzujúcim opatreniam.

(4) Obmedzujúce opatrenia sa uplatňujú v tomto poradí:

a) obmedzenie odberu energie u veľkoodberateľov a výrob náročných na spotrebu energie podľa s nimi prerokovaného plánu,

b) prerušenie dodávok energie pre veľkoodberateľov,

c) obmedzenie dodávok energie pre obyvateľstvo.

(5) Držitelia licencií sú povinní bezprostredne po vzniku stavu núdze (odsek 1) pristúpiť k likvidácii jeho následkov podľa havarijných plánov.

(6) Ak dôjde k vyhláseniu stavu núdze z dôvodov rozsiahlych havárií na energetických zariadeniach, sú držitelia licencií povinní podľa svojich možností podieľať sa na odstránení havárií a na obnovení dodávok energie.

(7) Podrobnosti o opatreniach pri stavoch núdze v elektroenergetike a plynárenstve ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 12
Dispečing

(1) Rovnováha medzi zdrojmi a spotrebou jednotlivých druhov energie, spoľahlivosť dodávok energií a ich tranzitná preprava podľa medzinárodných zmlúv sa zabezpečujú prostredníctvom dispečingov.

(2) Dispečing s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky vykonáva

a) v elektroenergetike Slovenský elektroenergetický dispečing; zriaďuje ho držiteľ licencie, ktorý prevádzkuje rozvodné elektrické zariadenia s napäťovou úrovňou 220 kV a viac,

b) v plynárenstve Slovenský plynárenský dispečing; zriaďuje ho držiteľ licencie, ktorý prevádzkuje vysokotlakové rozvodné plynové zariadenie.

(3) Slovenský elektroenergetický dispečing

a) operatívne riadi elektrizačnú sústavu [§ 13 písm. c)],

b) vyhlasuje odberové stupne elektrickej energie pri haváriách na výrobných elektroenergetických zariadeniach a pri stavoch núdze a opatrenia na odstránenie následkov stavu núdze,

c) zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu pri výmenách, tranzitoch a dodávkach elektrickej energie do zahraničia a zo zahraničia,

d) technicky riadi účelné využívanie zdrojov elektrickej energie s jednotkovým výkonom nad 10 MW, rozvodných zariadení s napäťovou úrovňou 400 kV a 220 kV a vybraných rozvodných zariadení s napäťovou úrovňou 110 kV.

(4) Slovenský plynárenský dispečing

a) operatívne riadi plynárenskú sústavu,

b) vyhlasuje odberové stupne plynu pri haváriách na výrobných alebo na rozvodných plynových zariadeniach alebo pri stavoch núdze a opatrenia na odstránenie následkov stavu núdze,

c) zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu pri výmenách, tranzitoch a dodávkach plynu do zahraničia a zo zahraničia,

d) technicky riadi účelné využívanie zdrojov a rozvodných zariadení plynu s tlakovou úrovňou nad 2,5 MPa a vybraných rozvodných zariadení s tlakovou úrovňou do 2,5 MPa vrátane podzemných zásobníkov plynu.

(5) Na zabezpečenie spoľahlivosti a kvality dodávok elektrickej energie podľa uzavretých zmlúv o dodávke elektriny zriaďuje držiteľ licencie prevádzkujúci elektrické rozvodné zariadenia vysokého a veľmi vysokého napätia vlastný dispečing (rozvodný elektroenergetický dispečing).

(6) Držiteľ licencie, ktorý prevádzkuje elektrické rozvodné zariadenia vysokého napätia a nízkeho napätia, môže zriadiť dispečing pre vymedzené územie (rajónový dispečing).

(7) Držiteľ licencie na rozvod plynu, ktorý prevádzkuje plynové rozvodné zariadenie s tlakovou úrovňou pod 2,5 MPa, zriaďuje dispečing pre vymedzené územie, ak na vykonávanie tejto dispečerskej činnosti neuzavrel zmluvu so Slovenským plynárenským dispečingom.

(8) Slovenský elektroenergetický dispečing a Slovenský plynárenský dispečing podrobne upravia spôsob operatívneho riadenia, kontrolu, vyhodnocovanie výsledkov a jednotný systém odovzdávania informácií elektrických a plynových výrobných a rozvodných zariadení za normálnej prevádzky a núdzových stavov v dispečerských poriadkoch, ktoré pred vydaním schvaľuje ministerstvo.

(9) Dispečingy zriadené držiteľom licencie podľa odsekov 5 a 6 vykonávajú dispečerskú činnosť podľa prevádzkových inštrukcií, ktoré pred vydaním schvaľuje Slovenský elektroenergetický dispečing. Prevádzkové inštrukcie dispečingu zriadeného držiteľom licencie podľa odseku 7 schvaľuje Slovenský plynárenský dispečing.

(10) Držitelia licencií na výrobu alebo na rozvod elektrickej energie sú povinní ihneď ohlásiť Slovenskému elektroenergetickému dispečingu vznik udalostí uvedených v § 11 ods. 1 písm. a), c) a d), ktoré spôsobia stav núdze v dodávkach elektrickej energie. Vznik takýchto udalostí [§ 11 ods. 1 písm. a), c) a d)], ktoré spôsobia stav núdze v dodávkach plynu, sú držitelia licencií na výrobu alebo na rozvod plynu povinní ihneď ohlásiť Slovenskému plynárenskému dispečingu.

(11) Držitelia licencií a odberatelia energie sú povinní sa riadiť pokynmi vydávanými príslušnými dispečingmi.

DRUHÁ ČASŤ
ENERGETICKÉ ODVETVIA

PRVÁ HLAVA
ELEKTROENERGETIKA

§ 13
Základné pojmy

Podľa tohto zákona sa rozumie

a) dodávateľom elektriny držiteľ licencie na rozvod elektriny, ktorý dodáva elektrinu podľa uzavretej zmluvy odberateľovi elektriny,

b) odberateľom elektriny fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá odoberá elektrinu na základe zmluvy o dodávke elektriny,

c) elektrizačnou sústavou súbor navzájom prepojených a ovplyvňujúcich sa elektroenergetických zariadení na výrobu, rozvod a odber elektriny vrátane telekomunikačnej siete elektroenergetiky,

d) verejným rozvodom elektriny súbor zariadení potrebných na rozvod elektriny medzi elektrárňou a odberateľmi elektriny,

e) elektrickou stanicou súbor zariadení slúžiacich na premenu, úpravu a rozvod elektriny,

f) odberným miestom miesto odberu elektriny jedného odberateľa elektriny meranej meracím zariadením dodávateľa elektriny, ktoré tvorí samostatný priestorovo alebo územne uzavretý a trvalo elektricky prepojený celok,

g) odberným elektrickým zariadením zariadenie, ktoré slúži na odber elektriny a ktoré sa môže pripojiť len na verejný rozvod elektriny alebo na elektrickú prípojku,

h) elektrickou prípojkou zariadenie určené na pripojenie odberného elektrického zariadenia jedného odberateľa elektriny na verejný rozvod elektriny,

i) prívodom elektriny vedenie medzi elektrickou prípojkou a meracím zariadením vnútorného rozvodu alebo elektrickej inštalácie,

j) tranzitom elektriny prenos elektriny elektrizačnou sústavou do tretej krajiny cez územie Slovenskej republiky bez odberu elektriny pre tuzemských odberateľov elektriny.

§ 14
Dodávka elektriny

(1) Dodávateľ elektriny je povinný pripojiť na verejný rozvod elektriny odberné zariadenie odberateľa elektriny, ak tento

a) uzavrel zmluvu o dodávke elektriny,

b) má súhlas vlastníka dotknutej nehnuteľnosti,

c) má zriadenú elektrickú prípojku a odberné elektrické zariadenie, ktoré zodpovedá predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení.[13])

(2) Písomná zmluva na dodávku elektriny medzi dodávateľom elektriny a odberateľom elektriny sa uzaviera na každé odberné miesto; zmluva o dodávke elektriny obsahuje najmä

a) výkon, množstvo a časový priebeh odberu elektriny (ďalej len „odberový diagram“), a to aj pre stav núdze,

b) cenu podľa cenových predpisov[11]) a spôsob platby za odoberanú elektrinu vrátane preddavkových platieb,

c) spôsob merania odoberanej elektriny vrátane prístupu dodávateľa elektriny k určenému meradlu.[14])

(3) Pri uzavieraní zmluvy o dodávke elektriny zo sietí nízkeho napätia sa odberový diagram nevyžaduje. Ak je predpoklad, že odberateľ bude zmluvne dohodnutý odber sústavne prekračovať, môže dodávateľ elektriny vybaviť odberné miesto technickým zariadením obmedzujúcim veľkosť odberu.

(4) Dodávateľ elektriny je povinný zabezpečiť odberateľom pripojeným na verejný rozvod dodávku elektriny v dohodnutom množstve a zodpovedajúcej kvalite.

(5) Dodávateľ elektriny môže využívať elektrické rozvodné zariadenia aj na iné účely, ako je diaľkové riadenie, ovládanie, signalizovanie a zabezpečovanie systémov a prenos informácií, ak sa tým neporušia dohodnuté parametre dodávanej elektriny.

(6) Odberateľ elektriny je zodpovedný za riadny stav odberného elektrického zariadenia vrátane elektrospotrebičov a za dodržiavanie predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení.[13])

(7) Odberateľ elektriny môže pripojiť na odberné elektrické zariadenie náhradný alebo iný zdroj elektriny len so súhlasom dodávateľa elektriny.

(8) Kvalitu dodávky elektriny nemusí dodávateľ elektriny dodržať, ak odberateľ elektriny porušuje a prekračuje hranice negatívneho spätného pôsobenia svojich zariadení na elektrickú sieť, prevádzkuje elektrické zariadenie s nesymetrickými odbermi alebo zdrojmi a nedodržiava podmienky uzavretej zmluvy.

(9) Zmluva o dodávke elektriny zaniká

a) zánikom licencie dodávateľa elektriny podľa § 8,

b) uplynutím doby, na ktorú bola uzavretá,

c) doručením písomného oznámenia dodávateľovi elektriny o odstúpení od zmluvy zo strany odberateľa elektriny,

d) doručením písomného oznámenia o odstúpení od zmluvy zo strany dodávateľa elektriny, ak odberateľ elektriny závažným spôsobom a opakovane porušuje ustanovenia uzavretej zmluvy.

(10) Podrobnosti o niektorých podmienkach dodávok elektriny ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 15
Elektrická prípojka

(1) Elektrická prípojka sa začína odbočením elektrického vedenia od zariadenia na verejný rozvod elektriny smerom k odberateľovi elektriny alebo je súčasťou verejného rozvodu. Odbočením elektrického vedenia v elektrickej stanici je jeho odbočenie od spínacích a istiacich prvkov, prípadne od prípojníc. V ostatných prípadoch sa za odbočenie elektrického vedenia považuje jeho odbočenie od vzdušného alebo káblového vedenia.

(2) Elektrická prípojka nízkeho napätia sa končí pri vonkajšom vedení hlavnou domovou poistkovou skriňou, pri káblovom vedení hlavnou domovou káblovou skriňou, ktoré sú súčasťou elektrickej prípojky a sú umiestnené na verejne prístupnom mieste. Ak hlavná domová poistková skriňa na objekte nie je zriadená, vonkajšia elektrická prípojka sa končí na poslednom podpernom bode (napríklad strešník, konzola, stožiar), prípadne na hranici objektu odberateľa.

(3) Elektrická prípojka vysokého a veľmi vysokého napätia sa končí pri vzdušnom vedení kotvovými izolátormi na odberateľovej stanici, pri káblovom vedení káblovou koncovkou v odberateľovej stanici; kotvové izolátory a káblové koncovky sú súčasťou prípojky.

(4) Elektrickú prípojku bez rozdielu napätia zriaďuje dodávateľ elektriny alebo za podmienok ním určených aj iné oprávnené fyzické osoby alebo právnické osoby. Náklady na zriadenie elektrickej prípojky uhrádza ten, v čí prospech bola zriadená, ak sa dodávateľ elektriny a odberateľ elektriny nedohodnú inak.

(5) Vlastníkom elektrickej prípojky je ten, kto uhradil náklady na jej zriadenie.

(6) Vlastník elektrickej prípojky je povinný zabezpečiť jej prevádzku, údržbu a opravy tak, aby nespôsobila ohrozenie života a zdravia alebo poškodenie majetku osôb.

(7) Dodávateľ elektriny je povinný za úhradu elektrickú prípojku prevádzkovať, udržiavať a opravovať, ak o to jej vlastník požiada.

(8) Elektrické vzdušné domové prípojky nízkeho napätia pre stavby slúžiace na trvalé bývanie s jedným prívodom do dĺžky 30 m od miesta odbočenia z verejného rozvodu sa zriaďujú na náklady dodávateľa elektriny.

(9) Pri elektrickej prípojke zaslučkovaním, ktorá je súčasťou elektrického rozvodu, je odberateľ elektriny povinný bezodplatne umožniť dodávateľovi elektriny prenos elektriny cez svoje zariadenie.

§ 16
Odberné elektrické zariadenie

(1) Odberné elektrické zariadenie zriaďuje, prevádzkuje a za jeho údržbu, bezpečnú a spoľahlivú prevádzku zodpovedá odberateľ elektriny.

(2) Odberateľ elektriny je povinný udržiavať odberné elektrické zariadenie v stave, ktorý zodpovedá predpisom o zaistení bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení,[13]) a poskytovať požadované technické údaje dodávateľovi elektriny.

§ 17
Meranie elektriny

(1) Odberateľ elektriny je povinný zabezpečiť na novom alebo na rekonštruovanom odbernom elektrickom zariadení úpravu súvisiacu s meraním elektriny podľa pokynov dodávateľa elektriny.

(2) Dodávateľ elektriny je povinný zapojiť a udržiavať určené meradlo[14]) len po vykonaní úprav odberného elektrického zariadenia odberateľom elektriny podľa pokynov dodávateľa elektriny.

(3) Odber elektriny zo zariadenia na verejný rozvod alebo z elektrickej prípojky, alebo z odberného elektrického zariadenia meria a účtuje dodávateľ elektriny podľa údajov určeného meradla. Akýkoľvek zásah do určeného meradla a jeho obvodov inou osobou ako dodávateľom elektriny je zakázaný.

(4) Dodávateľ elektriny je povinný overovať správnosť merania podľa osobitných predpisov.[15])

(5) Ak má odberateľ elektriny pochybnosti o správnosti údajov určeného meradla alebo zistí na ňom závadu, písomne požiada dodávateľa elektriny o jeho preskúšanie.

(6) Dodávateľ elektriny je povinný na základe písomnej žiadosti odberateľa elektriny do 30 dní od jej doručenia overiť meradlo. V prípade zistenia chyby na určenom meradle uhrádza náklady spojené s jeho preskúšaním a výmenou dodávateľ elektriny. Ak sa na určenom meradle nezistila chyba, uhrádza náklady spojené s jeho preskúšaním odberateľ elektriny.

(7) Dodávateľ elektriny pri výmene určeného meradla písomne potvrdí odberateľovi elektriny odpočty starého a nového určeného meradla.

§ 18
Výkup elektriny

(1) Ministerstvo rozhodnutím určí držiteľa licencie, ktorý vykupuje elektrinu pre elektrizačnú sústavu (ďalej len „výkupca“). Toto rozhodnutie ministerstvo uverejní v Obchodnom vestníku. Účastníkmi tohto konania sú výkupca, ako aj iné fyzické osoby a právnické osoby, ktorých práva a právom chránené záujmy sú týmto rozhodnutím dotknuté.

(2) Výkupca je povinný vykupovať všetku elektrinu zo zdrojov, ak tie sú environmentálne odôvodnené a umožňujú to technické a ekonomické podmienky.

(3) Náklady spojené s pripojením vykupovanej elektriny (odsek 1) uhrádza vlastník zdroja elektriny, ak sa vlastník zdroja elektriny nedohodne s držiteľom licencie na rozvod elektriny inak.

(4) Technické podmienky pripojenia zdroja vykupovanej elektriny (odsek 1) k rozvodnému zariadeniu určí držiteľ licencie na rozvod elektriny.

(5) Cenu vykupovanej elektriny dohodne výkupca podľa cenových predpisov.[11])

§ 19
Ochranné pásma

(1) Na ochranu elekroenergetických zariadení sa zriaďujú ochranné pásma.

(2) Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

(3) Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je

a) 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane, v súvislých lesných priesekoch 7 m,

b) 15 m pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane,

c) 20 m pri napätí od 110 kV do 220 kV vrátane,

d) 25 m pri napätí od 220 kV do 400 kV vrátane,

e) 35 m pri napätí nad 400 kV,

f) ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

(4) V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané

a) zriaďovať stavby a konštrukcie,

b) pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m; vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia,

c) uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,

d) vykonávať iné činnosti, pri ktorých by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a majetku, prípadne pri ktorých by sa mohlo poškodiť elektrické vedenie alebo ohroziť bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky.

(5) Na umožnenie prístupu a príjazdu k vonkajším elektrickým vedeniam sú vlastníci pozemkov povinní udržiavať voľný pruh pozemkov, tzv. bezlesie v šírke 4 m po jednej strane podperných bodov (stožiarov).

(6) Ochranné pásmo podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je

a) 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

b) 3 m pri napätí nad 110 kV.

(7) V ochrannom pásme podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané

a) zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky a vysádzať trvalé porasty a jazdiť osobitne ťažkým mechanizmom,

b) vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť jeho prevádzky, prípadne by podstatne sťažovali prístup k nemu.

(8) Ochranné pásma elektrickej stanice sú tieto:

a) ochranné pásmo elektrickej stanice je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na obostavanú hranicu objektu stanice,

b) ochranné pásmo transformovne z vysokého napätia na nízke napätie je vymedzené vzdialenosťou 10 m od konštrukcie transformovne.

V ochrannom pásme elektrickej stanice vymedzenej v písmenách a) a b) je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetku, ako aj spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky transformovne.

(9) V blízkosti ochranného pásma elektrických zariadení uvedených v odsekoch 3 až 8

a) osoby, ktoré zriaďujú stavby alebo vykonávajú činnosti, ktorými sa môžu priblížiť k elektrickým zariadeniam, sú povinné oznámiť túto činnosť prevádzkovateľovi elektrického zariadenia a dodržiavať ním ustanovené podmienky,

b) prevádzkovatelia zariadení napájaných jednosmerným prúdom v blízkosti ochranného pásma s možnosťou vzniku bludných prúdov spôsobujúcich poškodenie podzemného elektrického

vedenia sú povinní informovať o tejto skutočnosti prevádzkovateľa podzemného elektrického vedenia a po dohode s ním realizovať opatrenia na ochranu podzemného elektrického vedenia.

(10) Pre ochranu elektrární platia ochranné pásma uvedené v odseku 8, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

(11) Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť ministerstvo rozhodnutím.

(12) Stavby, konštrukcie, skládky, výsadba trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v rozpore s obmedzeniami podľa odsekov 3 až 8 v ochrannom pásme alebo v blízkosti ochranného pásma po jeho vzniku je povinný ten, kto ich vykonal alebo dal vykonať, odstrániť na svoje náklady.

§ 20
Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia

(1) Preložkou elektroenergetického rozvodného zariadenia je premiestnenie niektorých jeho prvkov alebo zmena jeho trasy.

(2) Preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia zabezpečuje jeho vlastník na náklady toho, kto potrebu preložky vyvolal.

(3) Vlastníctvo elektroenergetického rozvodného zariadenia po vykonaní preložky sa nemení.

§ 21
Neoprávnený odber elektriny

(1) Neoprávneným odberom elektriny je odber elektriny

a) bez uzavretej zmluvy o dodávke elektriny alebo v rozpore s uzavretou zmluvou o dodávke elektriny,

b) z tej časti elektroenergetického zariadenia, ktorou prechádza nemeraná elektrina,

c) bez určeného meradla alebo s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa elektriny nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber elektriny,

d) meraný meracím zariadením, ktoré nebolo namontované dodávateľom elektriny alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

(2) Spôsob výpočtu škody spôsobenej dodávateľovi elektriny neoprávneným odberom elektriny ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

DRUHÁ HLAVA
PLYNÁRENSTVO

§ 22
Základné pojmy

Podľa tohto zákona sa rozumie

a) plynom zemný plyn, svietiplyn, bioplyn, propán, bután a ich zmesi a ďalšie uhľovodíkové plyny zabezpečujúce svojimi kvalitatívnymi vlastnosťami ich využitie v energetických odvetviach, ak nie sú dodávané v tlakových fľašiach,

b) dodávateľom plynu držiteľ licencie na výrobu alebo na rozvod plynu, ktorý dodáva plyn podľa uzavretej zmluvy odberateľovi,

c) odberateľom plynu fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá odoberá plyn na základe zmluvy o dodávke plynu,

d) plynárenskou sústavou vzájomne prepojený súbor plynárenských zariadení vrátane automatizovaného systému riadenia tejto sústavy,

e) verejným rozvodom plynu súbor plynárenských zariadení potrebných na rozvod plynu od zdroja plynu po plynovodnú prípojku,

f) zdrojom plynu miesto vstupu obchodne zmeraného plynu do verejného rozvodu plynu,

g) plynárenským zariadením zariadenie slúžiace na výrobu a úpravu plynu, skladovanie, skvapalňovanie, odparovanie, zmeny tlaku, meranie, rozvod a dodávku plynu od zdroja plynu po hlavný uzáver plynu; tieto zariadenia sa podľa pracovného pretlaku rozdeľujú na nízkotlakové s pracovným pretlakom do 5 kPa, strednotlakové s pretlakom od 5 kPa do 0,4 MPa a vysokotlakové s pretlakom nad 0,4 MPa,

h) plynovodnou prípojkou plynárenské zariadenie určené na pripojenie odberného plynového zariadenia na verejný rozvod plynu vrátane hlavného uzáveru plynu, domového regulátora tlaku plynu a izolačného spoja,

i) hlavným uzáverom plynu uzavieracia armatúra oddeľujúca verejný rozvod plynu od zdroja plynu alebo plynovodnú prípojku od odberného plynového zariadenia,

j) odberným plynovým zariadením zariadenie za hlavným uzáverom plynu s výnimkou domového regulátora tlaku plynu a meracieho zariadenia; pri dodávke propánu alebo propán-butánu je regulátor tlaku plynu súčasťou odberného plynového zariadenia,

k) tranzitom plynu preprava plynu tranzitným plynovodom do tretej krajiny cez územie Slovenskej republiky bez odberu plynu pre tuzemských odberateľov,

l) tranzitným plynovodom súbor plynárenských zariadení na tranzit plynu od obchodného miesta na vstupe do Slovenskej republiky až do obchodných miest na výstupe zo Slovenskej republiky.

§ 23
Zriaďovanie, prevádzkovanie a kontrola plynárenských zariadení a odberných plynových zariadení

(1) Ministerstvo rozhodnutím určí držiteľa licencie, ktorý vykupuje plyn pre plynárenskú sústavu. Toto rozhodnutie ministerstvo uverejní v Obchodnom vestníku. Účastníkmi tohto konania sú určený výkupca, ako aj iné fyzické osoby a právnické osoby, ktorých práva a právom chránené záujmy sú týmto rozhodnutím dotknuté.

(2) Plynárenské zariadenia môže zriaďovať a prevádzkovať len držiteľ príslušnej licencie na výrobu, výkup, tranzit alebo na rozvod plynu.

(3) Odberné plynové zariadenia zriaďujú a prevádzkujú odberatelia plynu na vlastné náklady.

(4) Zriaďovať nové, rozširovať alebo rekonštruovať odberné plynové zariadenia môže odberateľ plynu len po predchádzajúcom súhlase dodávateľa plynu.

(5) Bez súhlasu dodávateľa plynu sa nesmú vykonávať žiadne zásahy na časti odberného plynového zariadenia, ktorým sa vedie nemeraný plyn od hlavného uzáveru plynu k určenému meradlu[14]) alebo k inému meradlu plynu určenému v zmluve.

(6) V súvislosti s opravou odberného plynového zariadenia môže hlavným uzáverom plynu uzavrieť alebo otvoriť prívod plynu aj odberateľ plynu. V prípade odvrátenia mimoriadnych udalostí hlavný uzáver plynu môže uzavrieť ktokoľvek; je však povinný o tom bezodkladne upovedomiť dodávateľa plynu. Opätovné otvorenie hlavného uzáveru plynu môže vykonať len osoba odborne spôsobilá.

(7) Dodávateľ plynu je oprávnený kontrolovať, či sa pri pripojení a prevádzke odberných plynových zariadení dodržujú predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení[13]) a podmienky zmluvy o dodávkach plynu.

§ 24
Podmienky pripojenia

(1) Plynovodnú prípojku zriaďuje dodávateľ plynu alebo za podmienok ním určených aj iné oprávnené právnické osoby alebo fyzické osoby. Náklady na zriadenie plynovodnej prípojky uhrádza ten, v čí prospech sa zriadila, ak sa dodávateľ plynu a odberateľ plynu nedohodnú inak.

(2) Vlastníkom plynovodnej prípojky je ten, kto uhradil náklady na jej zriadenie.

(3) Vlastník plynovodnej prípojky je povinný zabezpečiť jej prevádzku, údržbu a opravy tak, aby nespôsobila ohrozenie života a zdravia osôb a poškodenie majetku.

(4) Dodávateľ plynu je povinný za úhradu plynovodnú prípojku prevádzkovať, udržiavať a opravovať, ak jej vlastník o to požiada.

(5) Dodávateľ plynu je povinný zabezpečiť zapojenie a udržiavanie meradla plynu a vykonať nevyhnutné opatrenia proti neoprávnenej manipulácii s meradlom.

(6) Na požiadanie dodávateľa plynu je odberateľ plynu povinný vykonať nevyhnutné úpravy pri zriaďovaní, rekonštrukcii plynárenských zariadení alebo pri montáži meradla. Odberateľ plynu je povinný umožniť dodávateľovi plynu kontrolu regulátora tlaku a meradla.

(7) Odberateľ plynu je povinný udržiavať pripojené odberné plynové zariadenie v stave, ktorý zodpovedá predpisom na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení.[13])

§ 25
Dodávka a meranie plynu

(1) Dodávateľ plynu je povinný dodávať plyn, ak odberateľ plynu

a) má zriadené odberné plynové zariadenie v súlade s podmienkami pripojenia určenými dodávateľom plynu a v súlade s predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení,13)

b) uzavrel zmluvu o dodávke plynu,

c) má súhlas vlastníka dotknutej nehnuteľnosti,

d) uhradil dohodnutý podiel na účelne vynaložených nákladoch dodávateľa plynu spojených s pripojením odberateľa plynu a zabezpečením ním požadovanej dodávky plynu.

(2) Zmluva o dodávke plynu uzavretá medzi dodávateľom plynu a odberateľom plynu pre každé odberné miesto obsahuje najmä

a) tlak, množstvo, akosť a časový priebeh odberu plynu, a to aj pre stavy núdze,

b) cenu podľa cenových predpisov[11]) a spôsob platby za odoberaný plyn vrátane preddavkových platieb,

c) spôsob merania odoberaného plynu a povinnosť odberateľa plynu zabezpečiť prístup dodávateľa plynu k meradlu.

(3) Dodávateľ plynu meria a účtuje odber plynu podľa údajov vlastného určeného meradla, ktoré odberateľovi plynu na svoje náklady osadí, zapojí, udržiava a pravidelne overuje správnosť merania podľa osobitných predpisov.15)

(4) Dodávateľ plynu je povinný na základe písomnej žiadosti odberateľa plynu overiť meradlo, do 15 dní od doručenia žiadosti je povinný vymeniť meradlo alebo dohodnúť náhradný spôsob vyhodnocovania dodávok plynu, ako aj predložiť meradlo na preskúšanie správnosti merania podľa osobitného predpisu.[15]) V prípade zistenia chyby uhrádza náklady spojené s preskúšaním a výmenou meradla dodávateľ plynu. Ak na určenom meradle nebola zistená chyba, uhrádza náklady spojené s jeho preskúšaním odberateľ plynu.

(5) Akýkoľvek zásah do meradla inou osobou ako dodávateľom plynu je zakázaný.

(6) Odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nezavinil poškodenie meradla.

(7) Podmienky pripojenia, dodávok a merania plynu podrobnejšie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 26
Odborná spôsobilosť

Vyrábať, montovať, rekonštruovať, opravovať, vykonávať údržbu a vykonávať odborné prehliadky a odborné skúšky plynových zariadení môžu iba osoby odborne spôsobilé podľa osobitných predpisov.[13])

§ 27
Ochranné pásma

(1) Na ochranu plynárenských zariadení sa zriaďujú ochranné pásma.

(2) Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti plynovodu alebo iného plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologického plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na hranu. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu iného plynárenského zariadenia takáto:

a) 4 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 200 mm,

b) 8 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 500 mm,

c) 12 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou do 700 mm,

d) 50 m pre plynovody a plynovodné prípojky s menovitou svetlosťou nad 700 mm,

e) 1 m pre nízkotlakové a strednotlakové plynovody a plynovodné prípojky, ktorými sa rozvádzajú plyny v zastavanom území obce,

f) 8 m pre technologické objekty (regulačné stanice, armatúrne uzly, zariadenia protikoróznej ochrany, telekomunikačné zariadenia, zásobníky a sklady propán-butánu a pod.).

(3) Pre vysokotlakové plynovody v lesných priesekoch sú vlastníci pozemkov povinní zachovať voľný pás v šírke 2 m na obe strany od osi plynovodu a v šírke 5 m na obe strany od osi tranzitného plynovodu.

(4) Práce v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môžu sa vykonávať iba na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dodávateľa plynu, za priameho dozoru ním povereného pracovníka a v súlade s dohodnutými podmienkami.

(5) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá spôsobí poškodenie prevádzky zariadenia plynárenskej sústavy, je povinná okrem náhrady škody spôsobenej na plynárenskom zariadení uhradiť aj škodu za uniknutý plyn, ako aj škodu spôsobenú uniknutým plynom.

(6) Rozhodnutie o povolení stavby v ochrannom pásme plynárenského zariadenia môže stavebný úrad vydať iba s predchádzajúcim súhlasom držiteľa licencie prevádzkujúceho príslušné plynárenské zariadenie. Pri vysokotlakových plynovodoch a plynovodných prípojkách sa vyžaduje aj predchádzajúci súhlas ministerstva.

§ 28
Bezpečnostné pásma

(1) Bezpečnostné pásma sú určené na zamedzenie alebo na zmiernenie účinkov prípadných porúch alebo havárií plynárenských zariadení alebo odberných plynových zariadení a na ochranu života a zdravia osôb a majetku.

(2) Bezpečnostné pásmo je priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meranou kolmo na túto os alebo na pôdorys. Táto vzdialenosť je na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia takáto:

a) 10 m pri strednotlakových plynovodoch a prípojkách na voľnom priestranstve a v nezastavanom území,

b) 20 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou do 350 mm,

c) 50 m pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách s menovitou svetlosťou nad 350 mm,

d) 50 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,

e) 100 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,

f) 150 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,

g) 200 m pri plynovodoch a prípojkách prevádzkovaných s vysokým tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,

h) 50 m pri plniarňach a stáčiarňach propánu a propán-butánu.

(3) Pri nízkotlakových a strednotlakových plynovodoch a prípojkách, ak sa nimi rozvádzajú plyny v mestách a v súvislej zástavbe obcí, bezpečnostné pásma sa určia v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa plynu.

(4) Rozhodnutie o povolení stavby v bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia môže stavebný úrad vydať iba s predchádzajúcim súhlasom držiteľa licencie prevádzkujúceho príslušné plynárenské zariadenie. Pri vysokotlakových plynovodoch a prípojkách sa vyžaduje aj predchádzajúci súhlas ministerstva.

§ 29
Preložka plynárenského zariadenia

(1) Preložkou plynárenského zariadenia sa rozumie zmena jeho trasy alebo premiestnenie jeho častí.

(2) Preložku zabezpečuje vlastník plynárenského zariadenia na rozvod plynu na náklady toho, kto preložku plynárenského zariadenia vyvolal.

(3) Vlastníctvo plynárenského zariadenia na rozvod plynu sa po vykonaní preložky nemení.

§ 30
Neoprávnený odber plynu

(1) Neoprávneným odberom plynu je odber bez uzavretej zmluvy o dodávke plynu alebo v rozpore s uzavretou zmluvou.

(2) Neoprávneným odberom je aj odber plynu

a) z tej časti plynárenského zariadenia, ktorou prechádza nemeraný plyn,

b) bez meradla alebo s meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa plynu buď vôbec nezaznamenáva, alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu,

c) meraný meradlom, ktoré nebolo namontované dodávateľom plynu alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

(3) Pri neoprávnenom odbere plynu je odberateľ plynu povinný uhradiť dodávateľovi plynu škody, ktoré mu neoprávneným odberom spôsobil.

(4) Spôsob výpočtu škody spôsobenej dodávateľovi plynu neoprávneným odberom plynu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

TRETIA HLAVA
ZÁSOBOVANIE TEPLOM

§ 31
Základné pojmy

Podľa tohto zákona sa rozumie

a) dodávateľom tepla držiteľ licencie na výrobu alebo na rozvod tepla, ktorý dodáva teplo podľa uzavretej zmluvy o dodávke tepla priamemu odberateľovi tepla,

b) priamym odberateľom tepla fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá odoberá teplo na základe zmluvy o dodávke tepla a ktorá rozpočítava teplo konečným spotrebiteľom,

c) konečným spotrebiteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej priamy odberateľ tepla rozpočítava dodané teplo,

d) sústavou tepelných zariadení zariadenia na výrobu, rozvod a spotrebu tepla,

e) verejným rozvodom tepla časť sústavy tvorená tepelnými sieťami na dodávku tepla viacerým priamym odberateľom tepla,

f) tepelnou prípojkou časť tepelnej siete od verejného rozvodu po odberné miesto na dodávku tepla jedinému priamemu odberateľovi tepla,

g) odberným miestom zmluvne dohodnuté miesto, na ktorom je umiestnené určené meradlo[14]) na meranie dodaného tepla pre jedného priameho odberateľa tepla; ak je priamy odberateľ tepla vlastníkom viacerých domov, je odberné miesto osobitne na každej päte domu,

h) primárnou stranou časť sústavy tepelných zariadení medzi výstupnými armatúrami zdroja tepla a vstupnými armatúrami odovzdávacej stanice,

i) sekundárnou stranou časť sústavy tepelných zariadení medzi výstupnými armatúrami odovzdávacej stanice a vstupnými armatúrami odberného miesta,

j) dodávkou tepla teplo na vykurovanie, prípravu teplej úžitkovej vody a iné využitie.

§ 32
Dodávka tepla

(1) Dodávateľ tepla je povinný v súlade s uzavretou písomnou zmluvou o dodávke tepla dodávať teplo priamemu odberateľovi tepla, ktorý má zriadenú tepelnú prípojku a odberné tepelné zariadenie v súlade s technickými požiadavkami dodávateľa tepla a v súlade s predpismi na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení.13)

(2) Písomná zmluva o dodávke tepla uzavretá medzi dodávateľom tepla a priamym odberateľom tepla pre každé odberné miesto obsahuje najmä

a) výkon, množstvo a teplotný spád,

b) odberový diagram tepla, pri vykurovaní aj vykurovaciu krivku,

c) umiestnenie určeného meradla[14]) a povinnosť priameho odberateľa tepla umožniť dodávateľovi tepla prístup k nemu,

d) cenu podľa cenových predpisov[11]) a spôsob platby za odoberané teplo vrátane preddavkových platieb.

(3) Priamy odberateľ tepla môže vypovedať zmluvu o dodávke tepla, ak výpoveď písomne oznámi dodávateľovi tepla aspoň tri mesiace pred požadovaným skončením dodávky tepla.

§ 33
Výkup tepla

(1) Dodávateľ tepla je povinný vykupovať teplo z obnoviteľných alebo druhotných zdrojov tepla alebo z kombinovanej výroby tepla a elektriny na zabezpečenie zmluvne dohodnutých dodávok s priamymi odberateľmi tepla, ak sa tým nezvýši cena tepla u odberateľa alebo nezníži energetická účinnosť ostatných zdrojov tepla v sústave.

(2) Pripojenie zdroja tepla k sústave dodávateľa tepla vykonáva na vlastné náklady výrobca tepla z obnoviteľných alebo druhotných zdrojov alebo z kombinovanej výroby tepla a elektriny.

§ 34
Meranie

(1) Dodávateľ tepla je povinný

a) merať teplo na odbernom mieste,

b) na svoje náklady zabezpečiť zapojenie a udržiavanie určeného meradla[14]) na odbernom mieste a overovať jeho správnosť podľa osobitných predpisov,[15])

c) na základe žiadosti priameho odberateľa tepla overiť určené meradlo; náklady spojené s jeho overením alebo s výmenou za nové uhradí priamy odberateľ tepla, ak pri overení nebola na ňom zistená chyba,

d) k výmene určeného meradla prizvať priameho odberateľa tepla, ktorý potvrdí údaje na starom a novom meradle.

(2) Priamy odberateľ tepla je povinný

a) umožniť dodávateľovi tepla zapojenie, prevádzku a údržbu určeného meradla vo svojom objekte,

b) na svoje náklady zabezpečiť zapojenie a udržiavanie určených meradiel spotreby teplej úžitkovej vody u konečných spotrebiteľov,

c) na základe žiadosti konečného spotrebiteľa tepla overiť určené meradlo; náklady spojené s jeho overením alebo s výmenou za nové uhradí konečný spotrebiteľ tepla, ak pri overení nebola na ňom zistená chyba,

d) k výmene určeného meradla prizvať konečného spotrebiteľa tepla, ktorý potvrdí údaje na starom a novom meradle.

(3) Akýkoľvek zásah do určeného meradla inou osobou ako dodávateľom tepla je zakázaný. Dodávateľ tepla je povinný zabezpečiť určené meradlo proti neoprávnenej manipulácii.

(4) Podrobnosti o spôsobe merania dodávok tepla ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 35
Neoprávnený odber tepla

(1) Neoprávneným odberom tepla je odber tepla

a) bez uzavretej zmluvy alebo v rozpore s uzavretou zmluvou o dodávke tepla,

b) bez určeného meradla[14]) alebo s určeným meradlom, ktoré v dôsledku neoprávneného zásahu priameho odberateľa tepla nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber tepla.

(2) Dodávateľ tepla môže skončiť dodávku tepla na vykurovanie priamemu odberateľovi tepla, ktorý ani po písomnej výzve neskončil neoprávnený odber (§ 9 ods. 5), len ak tým dodávateľ tepla nepreruší dodávku tepla pre tých konečných spotrebiteľov, ktorí si plnia zmluvné záväzky voči dodávateľovi tepla alebo priamemu odberateľovi tepla.

(3) Za škodu spôsobenú dodávateľovi tepla neoprávneným odberom tepla zodpovedá priamy odberateľ tepla. Spôsob výpočtu škody vzniknutej dodávateľovi tepla neoprávneným odberom tepla ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 36
Hospodárnosť prevádzky sústavy tepelných zariadení

(1) Hospodárnosťou prevádzky sústavy tepelných zariadení sa rozumie racionálne využívanie zdrojov energie s cieľom efektívne využívať teplo na vykurovanie, klimatizáciu a prípravu teplej úžitkovej vody alebo na technologické účely.

(2) Dodávateľ tepla je povinný

a) zabezpečiť najmenej jedenkrát za rok overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení po odberné miesto,

b) v sústave tepelných zariadení zabezpečiť automatickú reguláciu dodávky tepla v závislosti od klimatických podmienok,

c) udržiavať hydraulicky vyregulovanú sústavu tepelných zariadení po odberné miesto.

(3) Priamy odberateľ tepla je povinný

a) zabezpečiť najmenej jedenkrát za rok overenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení za odberným miestom,

b) vybaviť sústavu tepelných zariadení za odberným miestom automatickou reguláciou parametrov teplonosnej látky na každom tepelnom spotrebiči v závislosti od teploty vzduchu vo vykurovaných miestnostiach s trvalým pobytom osôb. Z tejto povinnosti môžu v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku krajské inšpektoráty Štátnej energetickej inšpekcie (§ 39); výnimku možno povoliť najdlhšie na dve vykurovacie obdobia,

c) udržiavať hydraulicky vyregulovanú sústavu tepelných zariadení za odberným miestom.

(4) Technické požiadavky na zabezpečenie hospodárnosti prevádzky sústavy tepelných zariadení, dodávok tepla na vykurovanie a na prípravu teplej úžitkovej vody ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

§ 37
Ochranné pásma

(1) Na ochranu sústavy tepelných zariadení sa zriaďujú ochranné pásma.

(2) Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti tepelného zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života, zdravia osôb a majetku.

(3) Ochranné pásmo primárneho rozvodu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po jeho obidvoch stranách vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto zariadenie. Táto vzdialenosť je

a) v zastavanom území na každú stranu 1 m,

b) mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa licencie na rozvod tepla.

(4) Ochranné pásmo odovzdávacej stanice tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými vo vodorovnej vzdialenosti 3 m kolmo na oplotenú alebo na obmurovanú hranicu objektu stanice.

(5) Ochranné pásmo sekundárneho rozvodu tepla je vymedzené zvislými rovinami vedenými po jeho obidvoch stranách vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto zariadenie len v prípade, že by mohlo dôjsť k ohrozeniu plynulosti dodávky tepla a bezpečnosti prevádzky zariadenia, a to najviac

a) v zastavanom území na každú stranu 1 m,

b) mimo zastavaného územia na jednu stranu 3 m a na druhú stranu 1 m podľa určenia držiteľa licencie na rozvod tepla.

(6) Ak sú zariadenia rozvodu tepla vedené v technickom suteréne budov alebo v kolektore inžinierskych sietí alebo ak je odovzdávacia stanica tepla umiestnená priamo v budove, ochranné pásmo sa nevymedzuje.

(7) V ochranných pásmach je bez predchádzajúceho písomného súhlasu držiteľa licencie na rozvod tepla zakázané vykonávať

a) činnosti, ktoré by mohli ohroziť sústavu tepelných zariadení, plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky a údržby alebo pri ktorých by mohla byť ohrozená bezpečnosť osôb a majetok (napríklad práce s horľavinami a výbušninami alebo ich uskladňovanie, prejazdy ťažkých mechanizmov),

b) stavebné práce a výsadbu trvalých porastov.

(8) V priestore bezprostredne nadväzujúcom na ochranné pásma je zakázané umiestňovať zariadenia alebo vykonávať činnosti, ktoré by mohli ohroziť sústavu tepelných zariadení alebo plynulosť a bezpečnosť jej prevádzky (napríklad výstavba plynojemov, stožiarov, vykonávanie trhacích prác).

(9) Povinnosti a obmedzenia v ochranných pásmach a v ich blízkosti vznikajú dňom, keď územné rozhodnutie o umiestnení zariadenia na výrobu alebo na rozvod, alebo na spotrebu tepla nadobudlo právoplatnosť, a zanikajú dňom likvidácie týchto zariadení.

§ 38
Preložka verejného rozvodu tepla

(1) Preložkou verejného rozvodu tepla je premiestnenie niektorých jeho prvkov alebo zmena jeho trasy.

(2) Preložku verejného rozvodu tepla zabezpečuje držiteľ licencie na rozvod tepla na náklady toho, kto potrebu preložky vyvolal.

(3) Vlastníctvo verejného rozvodu tepla po vykonaní preložky sa nemení.

TRETIA ČASŤ
ŠTÁTNY DOZOR

§ 39
Štátna energetická inšpekcia

(1) Štátny dozor nad dodržiavaním tohto zákona, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho základe a plnením opatrení uložených podľa tohto zákona vykonáva Štátna energetická inšpekcia. Štátna energetická inšpekcia je orgánom štátnej správy, ktorý je podriadený ministerstvu; člení sa na ústredný inšpektorát Štátnej energetickej inšpekcie (ďalej len „ústredný inšpektorát“) a jemu podriadené krajské inšpektoráty Štátnej energetickej inšpekcie (ďalej len „krajský inšpektorát“).

(2) Štátnu energetickú inšpekciu riadi a za jej činnosť zodpovedá ústredný riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister hospodárstva Slovenskej republiky.

(3) Na čele krajského inšpektorátu je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva ústredný riaditeľ.

(4) Štátna energetická inšpekcia je rozpočtovou organizáciou[16]) so sídlom v Trenčíne.

(5) Sídla a územnú pôsobnosť krajských inšpektorátov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(6) Ústredný inšpektorát plní tieto úlohy:

a) riadi výkon štátneho dozoru a činnosť krajských inšpektorátov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam,

b) ukladá opatrenia na odstránenie zistených závad a nedostatkov s platnosťou presahujúcou územnú pôsobnosť jedného krajského inšpektorátu,

c) pripravuje na požiadanie ministerstva podklady na jeho rozhodnutie o udelení licencie na výrobu, rozvod a dodávku elektriny, plynu a tepla.

(7) Ústredný inšpektorát určuje v rámci pridelených rozpočtových prostriedkov limity bežných a kapitálových výdavkov pre krajské inšpektoráty.

(8) Krajské inšpektoráty pri výkone dozoru

a) kontrolujú, či držitelia licencií, odberatelia a iné osoby plnia povinnosti uložené im týmto zákonom, predpismi vydanými na jeho základe a opatreniami vydanými Štátnou energetickou inšpekciou,

b) kontrolujú, či fyzické osoby a právnické osoby dodržujú zákazy a obmedzenia v ochranných pásmach a bezpečnostných pásmach podľa tohto zákona,

c) ukladajú opatrenia na odstránenie zistených závad a nedostatkov,

d) môžu ukladať pokuty fyzickým osobám a právnickým osobám za porušenie ustanovení tohto zákona a predpisov vydaných na jeho základe.

(9) Úlohy dozoru vykonáva Štátna energetická inšpekcia prostredníctvom inšpektorov Štátnej energetickej inšpekcie (ďalej len „inšpektor“). Inšpektorov po splnení kvalifikačných predpokladov a úspešne vykonanej inšpektorskej skúške s výnimkou inšpektorov uvedených v odseku 14 vymenúva a odvoláva ústredný riaditeľ.

(10) Inšpektor pri výkone štátneho dozoru je oprávnený vstupovať na pozemky, do objektov a zariadení držiteľov licencií, vykonávať potrebné zisťovania, nazerať do príslušných dokladov a vyžadovať potrebné vysvetlenia.

(11) Pri zistení nedostatkov je inšpektor oprávnený ukladať opatrenia na mieste na odstránenie zistených závad a nedostatkov. Z vykonanej kontroly vyhotoví inšpektor protokol o výsledku kontroly,[17]) do ktorého zaznamená aj zistené nedostatky a uložené opatrenia. Protokol o výsledku kontroly odovzdá kontrolovanému držiteľovi licencie, prípadne inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, u ktorej bola kontrola vykonaná.

(12) Inšpektor pri výkone dozoru je povinný

a) preukázať sa preukazom inšpektora,

b) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa pri výkone dozoru dozvedel. Táto povinnosť mlčanlivosti trvá aj po skončení platnosti poverenia na vykonanie kontroly alebo po skončení pracovného pomeru so Štátnou energetickou inšpekciou. O zbavení povinnosti mlčanlivosti rozhoduje na návrh riaditeľa príslušného krajského inšpektorátu ústredný riaditeľ.

(13) Držitelia licencií, fyzické osoby a právnické osoby podliehajúce štátnemu dozoru Štátnej energetickej inšpekcie podľa tohto zákona sú povinní poskytovať inšpektorom potrebnú súčinnosť, umožniť im vstup na pozemky, do objektov a zariadení, predložiť im potrebné materiály, dokumentáciu a podať požadované vysvetlenia.

(14) Vo vybraných objektoch a zariadeniach v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Armády Slovenskej republiky, Policajného zboru, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, Slovenskej informačnej služby a Železníc Slovenskej republiky vykonávajú dozor podľa tohto zákona inšpektori vymenúvaní a odvolávaní vedúcimi týchto orgánov.

(15) Osobitné predpisy,[18]) ktoré upravujú štátny dozor vykonávaný inými orgánmi dozoru, zostávajú nedotknuté.

§ 40
Pokuty

(1) Ministerstvo môže uložiť pokutu

a) do výšky 10 miliónov Sk držiteľovi licencie za porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 9 ods. 12 písm. c),

b) do výšky 100 tisíc Sk držiteľovi licencie, ktorý je právnickou osobou, a do výšky 50 tisíc Sk držiteľovi licencie, ktorý je fyzickou osobou, za porušenie povinností vyplývajúcich z § 10 ods. 8 a 9; pri opakovanom porušení možno túto pokutu zvýšiť až na dvojnásobok.

(2) Štátna energetická inšpekcia môže uložiť pokutu

a) do výšky 20 miliónov Sk právnickej osobe a do výšky 10 miliónov Sk fyzickej osobe, ktoré podnikajú v energetických odvetviach bez licencie alebo v rozpore s udelenou licenciou,

b) do výšky 10 miliónov Sk za porušenie povinností vyplývajúcich z § 9 ods. 3 a 11, ods. 12 písm. a) a b), ods. 14 a z § 11 ods. 3 až 6 a za porušenie povinností vyplývajúcich z druhej časti tohto zákona; pri závažnom alebo pri opakovanom porušení možno túto pokutu zvýšiť až na dvojnásobok,

c) do výšky jedného milióna Sk za porušenie povinností vyplývajúcich z § 9 ods. 12 písm. f) a ods. 13 a 18,

d) do výšky 100 tisíc Sk právnickej osobe a do výšky 50 tisíc Sk fyzickej osobe za porušenie povinností vyplývajúcich z § 9 ods. 2, ods. 10 písm. c), d) a e) a ods. 12 písm. d) a e) a za porušenie povinností vyplývajúcich z § 39 ods. 13.

(3) Pri určení výšky pokuty sa prihliada najmä na závažnosť, spôsob, čas trvania, zavinenie a možné následky porušenia povinností.

(4) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď ministerstvo alebo Štátna energetická inšpekcia porušenie povinnosti zistili, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.

(5) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu; ich správu vykonáva orgán, ktorý pokutu uložil.

(6) Kópiu rozhodnutia o udelení pokuty s doložkou o vykonateľnosti zašle orgán, ktorý pokutu uložil, miestne príslušnému daňovému úradu.

ŠTVRTÁ ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 41
Vzťah k správnemu poriadku

Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní[19]) okrem konaní podľa § 7, § 18 ods. 1 a § 23 ods. 1.

§ 42
Prechodné ustanovenie

(1) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá podniká v energetickom odvetví podľa doterajších predpisov a mieni ďalej podnikať, musí požiadať ministerstvo o udelenie licencie podľa tohto zákona do jedného roka odo dňa účinnosti tohto zákona, inak jej doterajšie oprávnenie zaniká.

(2) Oprávnenia k cudzím nehnuteľnostiam, ako aj obmedzenia ich užívania, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú nedotknuté.

(3) Vlastnícke vzťahy k elektroenergetickým zariadeniam, plynárenským zariadeniam a zariadeniam tepelných sústav, ktoré vznikli pred účinnosťou tohto zákona, zostávajú nedotknuté.

(4) Ochranné pásma vytýčené podľa doterajších predpisov a výnimky z nich zostávajú zachované i po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

(5) Na ochranu elektrární prevádzkovaných ku dňu účinnosti tohto zákona, pri ktorých nie je ochranné pásmo určené, sa primerane použije § 19 ods. 8.

(6) Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov, majetkovoprávnych a iných vzťahov Slovenskej energetickej inšpekcie nadobudnutím účinnosti tohto zákona prechádzajú na Štátnu energetickú inšpekciu.

§ 43
Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. zákon č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon),
2. zákon č. 67/1960 Zb. o výrobe, rozvode a využití vyhrievacích plynov (Plynárenský zákon),
3. zákon č. 88/1987 Zb. o štátnej energetickej inšpekcii,
4. zákon č. 89/1987 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe tepla,
5. vládne nariadenie č. 80/1957 Zb., ktorým sa vykonáva zákon č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (elektrizačný zákon),
6. vyhláška Ministerstva energetiky č. 9/1958 Ú. v., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 79/1957 Zb. o výrobe, rozvode a spotrebe elektriny (Elektrizačného zákona),
7. vyhláška Ministerstva energetiky č. 10/1958 Ú. v. o jednotných podmienkach pre pripojovanie odberných elektrických zariadení k zariadeniam na verejný rozvod elektriny (pripojovacie podmienky),
8. vyhláška Ministerstva palív a energetiky č. 153/1961 Zb. o zmene šírky ochranného pásma elektrického vedenia vysokého napätia,
9. vyhláška Federálneho ministerstva palív a energetiky č. 175/1975 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia plynárenského zákona v znení vyhlášky č. 18/1986 Zb.,
10. vyhláška Federálneho ministerstva palív a energetiky č. 140/1979 Zb. o dodávke vykurovacích plynov obyvateľstvu,
11. vyhláška Federálneho ministerstva palív a energetiky č. 92/1987 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o štátnej energetickej inšpekcii,
12. vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 206/1991 Zb. o hospodárení s teplom, riadení sústav centralizovaného zásobovania teplom a o ochranných pásmach.

Čl. II

Zákon č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona č. 231/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 200/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 216/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1996 Z. z., zákona č. 288/1997 Z. z. a zákona č. 379/1997 Z. z. sa mení takto:

V § 3 ods. 2 písmeno d) znie:

„d) výroba, výkup a rozvod elektriny, plynu a tepla, tranzit elektriny a plynu,[17])“.

Poznámka pod čiarou k odkazu [17]) znie:

„[17]) Zákon č. 70/1998 Z. z. o energetike a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.“.

Čl. III
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. júla 1998.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

1) § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka.

2) Obchodný zákonník.

3) Viedenský dohovor o občianskoprávnej zodpovednosti za škody spôsobené jadrovou udalosťou (oznámenie č. 70/1996 Z. z.).
Spoločný protokol k aplikácii Viedenského dohovoru a Parížskeho dohovoru (oznámenie č. 71/1996 Z. z.).

4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 254/1994 Z. z. o Štátnom fonde likvidácie jadrovoenergetických zariadení a nakladania s vyhoretým jadrovým palivom a rádioaktívnymi odpadmi.

5) Napríklad § 13 až 16 Obchodného zákonníka.

6) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, vyhláška Úradu bezpečnosti práce Slovenskej republiky č. 74/1996 Z. z. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti tlakových, zdvíhacích, elektrických a plynových technických zariadení a o odbornej spôsobilosti.

7) Napríklad vyhláška Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 66/1989 Zb. na zaistenie bezpečnosti technických zariadení v jadrovej energetike v znení vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce č. 31/1991 Zb.

8) Napríklad zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami (zákon o ovzduší) v znení zákona č. 218/1992 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 148/1994 Z. z., zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 255/1993 Z. z.

9) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva, služobného tajomstva, šifrovej ochrane informácií a o zmene a doplnení Trestného zákona v znení neskorších predpisov.

10) Zákon č. 28/1984 Zb. o štátnom dozore nad jadrovou bezpečnosťou jadrových zariadení.
Vyhláška Úradu bezpečnosti práce Slovenskej republiky č. 74/1996 Z. z.

11) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách.
Vyhláška Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 87/1996 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách.

12) § 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva.

13) Vyhláška Úradu bezpečnosti práce Slovenskej republiky č. 74/1996 Z. z.

14) § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 3 zákona č. 505/1990 Zb. o metrológii.

15) Zákon č. 505/1990 Zb.

16) § 21 až 23 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách.

17) § 13 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe.

18) Napríklad zákon č. 174/1968 Zb. o štátnom odbornom dozore nad bezpečnosťou práce v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 256/1994 Z. z.

19) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.